

ASA-20 Leidy Kaisa(UM)

13.08.2019
JULKINEN

Asia

EU-Kanada huippukokous 17.-18.7.2019

Kokous

U/E/UTP-tunnus

Käsittelyvaihe ja jatkokäsittelyn aikataulu

EU:n ja Kanadan välinen huippukokous pidettiin Montrealissa 17.-18.7.2019. Huippukokousta valmisteltiin pysyvien edustajien komiteassa (Coreper II) ja transatlanttisten suhteiden työryhmässä (COTRA).

Huippukokouksen julkilausuma on neuvoteltu EU:n ja Kanadan välillä ja EU-kantoja julkilausumaan on valmisteltu edellä mainituissa EU-rakenteissa.

Suomen kanta

EU ja Kanada ovat samanmielisiä, samat arvot jakavia monenvälisen sääntöpohjaisen järjestelmän ja vapaakaupan puolustajia. Huippukokous tarjosi mahdollisuuden todeta EU:n ja Kanadan suhteiden erinomainen tila ja vahvistaa sitoutuminen yhteistyöhön keskeisillä sektoreilla.

Olemme tyytyväisiä saavutettuun lopputulokseen ja yhteiseen julkilausumaan, joka täyttää tavoitteemme. EU:n ja Kanadan tiivis yhteistyö on tärkeää ja transatlanttinen suhde on EU:n ulkopoliittikan keskeinen pilari. EU:n ja Kanadan yhteinen arvopohja korostuu vapaakaupan ja monenkeskisten ratkaisujen tullessa kyseenalaistetuiksi ja sen vuoksi julkilausuman voimakas tuki mm. monenväliselle sääntöpohjaiselle järjestelmälle, yhteisille arvoille (ml. demokratia, oikeusvaltio, ihmisoikeudet ja perusvapaudet, tasa-arvo, kv. rauha ja turvallisuus) sekä ilmastomuutoksen torjumiselle on tärkeää. Julkilausumassa vahvistetaan osapuolten sitoutuminen CETA-sopimuksen (EU:n ja Kanadan välinen kattava talous- ja kauppasopimus, *The Comprehensive Economic and Trade Agreement*) kattavaan ja tehokkaaseen toimeenpanoon, mikä on Suomen intressissä. Tervetullut on myös osapuolten vahva tuki monenväliselle kauppajärjestelmälle ja WTO:n roolille, sekä sitoutuminen WTO:n vahvistamiseen ja uudistamiseen. Suomi on tyytyväinen myös julkilausuman kirjauksiin osapuolten sitoutumisesta yhteistyön tiivistämiseen tieteessä, teknologiassa ja innovaatioissa ml. tekoäly sekä arktisen yhteistyön syventämiseen EU:n ja Kanadan välillä.

Pääasiallinen sisältö

EU:n ja Kanadan välinen huippukokous järjestettiin 17.-18.7. Montrealissa. Euroopan unionia huippukokouksessa edusti Eurooppa-neuvoston puheenjohtaja Donald Tusk.

Myös kauppakomissaari Cecilia Malmström osallistui. Kanadaa edusti pääministeri Justin Trudeau.

Osapuolet sopivat EU:n ja Kanadan välisten suhteiden tiivistämisestä ja yhteistyön tehostamisesta vastatakseen globaaleihin haasteisiin. Samanmielisinä kumppaneina EU ja Kanada vahvistivat edistävänsä yhdessä monenvälisyyttä ja sääntöihin perustuvaa kauppaa. He vahvistivat myös täyden sitoutumisensa Pariisin sopimukseen ja vaativat lisätoimia taisteluun ilmastomuutosta vastaan. Huippukokouksessa keskusteltiin myös globaaleja haasteita koskevasta strategisesta yhteistyöstä, tiede-, teknologia- ja innovaatioyhteistyöstä sekä ulko- ja turvallisuuspoliittisista kysymyksistä. Kokouksen päätteeksi annettiin yhteinen julkilausuma.

Kahdenväliset suhteet ja kauppa

Osapuolet sitoutuivat panemaan täytäntöön syyskuusta 2017 lähtien väliaikaisesti sovelletun EU:n ja Kanadan välisen vapaakauppasopimuksen (CETA) täysimääräisesti. He myös vaativat sääntöihin perustuvan monenvälisen kauppajärjestelmän puolustamista, jonka keskiössä on Maailman kauppajärjestö WTO.

Ilmasto ja energia

Osapuolet vahvistivat vahvan sitoutumisensa Pariisin ilmastositoumukseseen ja vetosivat sopimuksen osapuoliin sen toimeenpanemiseksi. He keskustelivat myös keinoista lieventää ilmastomuutoksen vaikutuksia ja suojella biodiversiteettiä, arktista aluetta ja valtameriä. EU ja Kanada allekirjoittivat kokouksessa valtamerikumppanuuden valtamerten säilyttämisen ja kestävän käytön parantamiseksi.

Ulko- ja turvallisuuspoliittiset kysymykset

Osapuolet totesivat, että Iranin ydinsopimus JCPOA on olennaisen tärkeä saavutus maailmanlaajuisen ydinsulun alalla. He kehottivat Irania noudattamaan sopimuksen yhteydessä antamia sitoumuksia.

Ukrainan osalta EU ja Kanada toistivat tuomitsevansa edelleen Krimin ja Sevastopolin laittoman liittämisen Venäjään.

Venezuelan osalta osapuolet sopivat lisäävänsä yhteistyötä kriisin poliittisen, rauhanomaisen ja demokraattisen ratkaisun edistämiseksi.

Syyrian osalta EU ja Kanada vetosivat siviilien suojelun, vihamielisyyksien lopettamisen puolesta ja korostivat tarvetta turvata humanitaarisen avun pääsy kaikkialle maahan.

EU ja Kanada keskustelivat myös yhteistyöstä mm. muuttoliikkeen, kyberuhkien ja terrorismin torjunnan alalla.

Osapuolet saivat päätökseen neuvottelut uudesta matkustajarekisteritietoja koskevasta sopimuksesta (PNR). Sopimuksella on tärkeä rooli turvallisuuden parantamisessa ja samalla yksityisyyden ja henkilötietojen suojan varmistamisessa.

Globaalit kysymykset

EU ja Kanada vahvistivat sitoumuksensa lujittaa tiede-, teknologia- ja innovaatioyhteistyötä, myös tekoälyn alalla. Osapuolet vahvistivat myös sitoutumisensa ihmisoikeuksiin ja demokratiaan ja sopivat tekevänsä tiiviimpää yhteistyötä niiden parissa keskeisissä monenvälisissä järjestöissä ja kenttätyössä haasteellisimmilla alueilla.

Lisäksi osapuolet keskustelivat siitä, miten sosiaalista osallisuutta, sukupuolten välistä tasa-arvoa ja osallistavaa kasvua voitaisiin tukea enemmän.

EU:n oikeuden mukainen oikeusperusta/päätöksentekomenettely

Käsittely Euroopan parlamentissa

Kansallinen valmistelu

Eduskuntakäsittely

Eduskuntaa on informoitu huippukokouksen valmisteluista E-kirjeellä E20/2019 vp 27.6.2019.

Kansallinen lainsäädäntö, ml. Ahvenanmaan asema

Taloudelliset vaikutukset

Muut asian käsittelyyn vaikuttavat tekijät

Asiakirjat

EU-Canada Summit Joint Declaration, 11500/19

Laatijan ja muiden käsittelijöiden yhteystiedot

Kaisa Leidy UM/ASA-20	+358 50 476 2620
Soili Kangaskorpi UM/ASA-20	+358 50 383 0467
Marja Kuosmanen UM/TUO-10	+358 50 330 8075

EUTORI-tunnus

Liitteet

Viite

Asiasanat Hoitaa	Kanada UM
Tiedoksi	EUE, TEM, VNK
